

DR. IRMGARD SEDLER ... LA ANIVERSARE

Deși au trecut aproape trei decenii de la organizarea concursului pentru ocuparea postului de muzeograf la secția de etnografie a Muzeului Brukenthal, imaginea profesoarei Sedler de la Alțâna mi-e mai vie decât oricând. O reală fermitate în gesturi și discurs (pe care, de altfel, și-a păstrat-o până astăzi), au detașat-o, considerabil, de ceilalți concurenți și au impus-o ... fără drept de apel. O cunoșteam încă din primii ani de învățământ la Alțâna și m-am bucurat, realmente, pentru succesul ei. Simțeam, totodată, că membrii comisiei au ales omul de care avea atâta nevoie secția de etnografie a muzeului sibian. Intuiția mea s-a confirmat ceva mai târziu, în 1986, când a fost promovată muzeograf principal la Muzeul Brukenthal și custode al colecției de mobilier pictat.

Stagiile de pregătire în muzeologie la București și apoi la Muzeul Național Germanic din Nürnberg (coordonatori: prof. dr. Gerhard Bott și prof. dr. Bernward Deneke), dar și seriozitatea cu care se pregătea pentru fiecare expoziție, au propulsat-o în rândul celor mai buni muzeografi de la Muzeul Brukenthal, devenind, în scurt timp, cunoscută în toate țările germanofone și membră a „Asociației Etnografice Austriece din Viena”.

Recunoscându-i-se calitățile de bun specialist și excelent curator de expoziții, după 1989 este numită șef secție la Muzeul de Etnografie Universală în cadrul Muzeului Civilizației Populare „Astra” din Sibiu, unde va lucra până în iunie 1991 când va emigra în Germania. Deși a existat, cu siguranță, și aici, șocul adaptării la noul statut, la noua patrie, în cazul Sedler nu s-a simțit. O regăsim în toamna aceluiași an în fruntea proiectului internațional de realizare a „Muzeului Landlerilor Transilvaneni” la Bad Goisern / Austria Superioară, pe care îl va coordona vreme de patru ani, fiind unul dintre pușinii intelectuali emigranți care-și va păstra statutul și în Germania.

Din iunie 1992 cumulează și funcțiile de cercetător științific și muzeograf la Muzeul de Istoria Învățământului din Nordwürttemberg, Kornwestheim / Baden-Württemberg.

Anul 1999 îi va aduce numirea ca director coordonator al muzeelor Orașului Kornwestheim: Muzeul de Istoria Învățământului din Nordwürttemberg și Muzeul de Istoria Orașului, dar și pe aceea de președinte al Asociației Muzeului Transilvănean din Gundelsheim. Un an mai târziu va deveni și directoarea Muzeului de Artă Kleihues din Kornwestheim / Stuttgart.

Prestigiul științific și cultural al cercetătorului și omului Irmgard Sedler a fost răsplătit cu numeroase premii și distincții: 1995 - Österreichischer Museumspreis (Premiul Național de Muzeologie al Austriei); 2003 - Medalia „Cornel Irimie” a Muzeului ASTRA / Sibiu; 2005 - Premiul Landului Baden-Württemberg în domeniul cercetării științifice.

Încercând o structurare a preocupărilor sale științifice, constăți că pot fi împărțite în patru categorii

a) istorie culturală și etnologie comparată cu specific transilvănean (cultura habitată – evoluția locuinței și a mobilierului; mobilierul din spațiul sacral; tavane casetate; ornamentica mobilierului pictat s.a.; comportament vestimentar – studii de port la sași, români și landleri; costumul de patriciat săsesc; istoria modei în Transilvania; încălțămintea de epocă; mecanisme culturale interetnice);

b) istorie regională din Württemberg (istoria firmei de încălțămintă *Salamander*; istoria învățământului din Nordwürttemberg);

c) arta contemporană în Baden-Württemberg;

d) muzeologie și activitate expozițională (realizare de muzee, responsabil Expoziții de bază – Muzeul Landlerilor la Bad Goisern / Austria, Muzeul Transilvănean din Gundelsheim, Muzeul de Istoria Învățământului din Nordwürttemberg, Muzeul de Artă Kleihues; curator de expoziții de anvergură națională și internațională – Austria, Elveția, Germania, România, Rusia, Slovacia, Ungaria).

Cărțile sale – *Fragile lumi de sfinți (Zerbrechliche Heiligenwelten)*, Kornwestheim, 2004; *Landlerii transilvăneni (Die Landler in Siebenbürgen)*, Marburg, 2004 (două ediții) ș.a. – sunt, în

genere, *cataloage* de mari dimensiuni ale unor importante expoziții sau *sinteze* despre vorbitorii de limbă germană din Ardeal și Banat.

Specialist de marcă (poate cel mai bun cunoscător al etnografiei săsești din Transilvania) Irmgard Sedler nu și-a uitat locurile natale (s-a născut în 5 mai, 1951, la Alțâna), vorbește încă fluent limba română și participă activ la toate proiectele importante care vizează cercetarea și valorificarea patrimoniului săsesc din Transilvania. O întâlnești mereu la *sesiuni* de comunicări științifice (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu la Semicentenar, *Forschungen zur Volks- und Landeskunde* - 50, Centenarul Muzeului ASTRA) și *simpozioane* alături de foștii săi colegi pe care nu i-a uitat (a rostit un superb *Laudațio* când Horst Klusch a împlinit 80 de ani) și alături de care se simte *acasă*.

Și-a susținut teza de doctorat pe material transilvănean (Portul landlerilor) în Sibiul tinereții sale, acolo unde și-a finalizat și studiile liceale.

După două decenii de la plecarea din țară, continuă să vorbească o impecabilă limbă română, colaborează la principalele reviste sibiene (*Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, *Cibinium*, *Studii și comunicări de etnologie*), iar discursul său este străbătut, întotdeauna, de o vibrație specială care-ți transmite un singur gând: deși locuiește în străinătate a rămas definitiv în Transilvania.

La ceas aniversar, breasla etnologilor și muzeologilor sibieni îi urează sănătate și cât mai multe împliniri, asigurând-o că pentru ei Irmy continuă să rămână aceeași colegă dăruită trup și suflet culturii și civilizației transilvane.

La mulți ani, Doamna Sedler!

Ilie MOISE

CONSTANTIN POPA LA 70 DE ANI

S-a născut la 17 februarie 1941 în comuna Bălcești (astăzi oraș), județul Vâlcea, din părinți agricultori. A urmat școala primară în comuna natală între anii 1948-1995, iar studiile liceale la Colegiul Popular „Nicolae Bălcescu” din Craiova. După efectuarea stagiului militar obligatoriu la o unitate din Beiuș, județul Bihor (1959-1961), a lucrat, pentru o scurtă perioadă de timp, ca executor judecătoresc al tribunalului raional Oltețu. Ca urmare a examenului de admitere, din septembrie 1963, a devenit student al *Facultății de istorie-filozofie a Universității „Babeș Bolyai”* din Cluj-Napoca, urmând cursurile între 1963-1968. A avut șansa de a beneficia de prelegerile unor reprezentanți de marcă ai școlii istorice clujene și românești printre

care amintim doar pe Ștefan Pascu, Mihail Macrea, Nicolae Lascu, Mihail Dan, Francisc Pal, Camil Mureșan, Pompiliu Teodor, Kurt Horedt etc.

În iunie 1968 a obținut licența cu lucrarea *Istoriografia mișcării revoluționare condusă de Tudor Vladimirescu*, elaborată sub îndrumarea științifică a acad. Ștefan Pascu. În vara anului 1968, prin repartiție guvernamentală, a devenit proaspăt angajat al Muzeului Brukenthal Sibiu unde, până la 1 noiembrie 1990, a deținut funcția de muzeograf în cadrul secției de etnografie și artă populară, colaborând cu etnologi români ai vremii, Cornel Irimie, Nicolae Dunăre, Boris Zderciuc, Ion Chelcea și beneficiind de experiența colegilor de secție Hedwiga Rușdea, Raymonde Wiener, Ștefan Palada.

Cercetările și studiile efectuate de-a lungul timpului s-au axat pe următoarele teme:

1. Cercetări fundamentale de interes național: *Atlasul Etnografic al României* (completare chestionare în localitățile Muntenii de jos, Vetrișoia, Lunca Banului, Fălciu, județul Vaslui, Căineni, județul Vâlcea, Brănești, județul Gorj, Izverna județul Mehedinți, Rășinari, Tilișca, Ludoș și Alțâna, județul Sibiu); cercetări în zona canalului Dunăre – Marea Neagră; pentru monografii istorico-etnografice cu caracter zonal: Mărginimea Sibiului, Țara Oltului, Valea Hârtibaciului; pentru monografii de istorie locală: Săliștea Sibiului, Rășinari, Cârțișoara, Slimnic.
2. Cercetări de teren pentru depistarea de monumente de cultură populară în vederea transferării în muzeul din Dumbrava, cu privire la: păstoritul tradițional în Munții